C/2024/3869

2024 6 19

EUROPOS CENTRINIO BANKO NUOMONĖ

2024 m. balandžio 30 d.

dėl pasiūlytų Reglamento ir Direktyvos dėl mokėjimo paslaugų ir elektroninių pinigų paslaugų

(CON/2024/13)

(C/2024/3869)

Įžanga ir teisinis pagrindas

2023 m. rugsėjo 18 d. ir 2024 m. kovo 14 d. Europos Centrinis Bankas (ECB) gavo prašymus iš Europos Parlamento ir Tarybos parengti nuomonę dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos Reglamento dėl mokėjimo paslaugų vidaus rinkoje, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 1093/2010 ([1]) (toliau – pasiūlytas reglamentas) ir nuomonę dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos Direktyvos dėl mokėjimo paslaugų ir elektroninių pinigų paslaugų vidaus rinkoje, kuria iš dalies keičiama Direktyva 98/26/EB ir panaikinamos direktyvos (ES) 2015/2366 ir 2009/110/EB ([2]) (toliau – pasiūlyta direktyva; toliau kartu su pasiūlytu reglamentu – pasiūlyti teisės aktai).

ECB kompetencija teikti nuomonę grindžiama Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 127 straipsnio 4 dalimi ir 282 straipsnio 5 dalimi, nes pasiūlytuose teisės aktuose yra nuostatų, patenkančių į ECB kompetencijos sritis, susijusias visų pirma su 1) pinigų politikos nustatymu ir įgyvendinimu pagal Sutarties 127 straipsnio 2 dalies pirmą įtrauką; 2) sklandaus mokėjimo sistemų veikimo skatinimu pagal Sutarties 127 straipsnio 2 dalies ketvirtą įtrauką; 3) prisidėjimu prie sklandaus kompetentingų institucijų politikos, be kita ko, susijusios su finansų rinkos sistemos stabilumu, vykdymo pagal Sutarties 127 straipsnio 5 dalį; 4) ECB suteiktomis užduotimis, susijusiomis su rizikos ribojimu pagrįstos kredito įstaigų priežiūros politika, pagal Sutarties 127 straipsnio 6 dalį, ir 5) ECB teise duoti leidimą išleisti eurų banknotus pagal Sutarties 128 straipsnio 1 dalį. Vadovaudamasi Europos Centrinio Banko darbo reglamento 17 straipsnio 5 dalies pirmuoju sakiniu, Valdančioji taryba priėmė šią nuomonę.

1. Bendrosios pastabos

1.1. ECB palankiai vertina pasiūlytus teisės aktus, kurių tikslas – padėti toliau kurti mokėjimo paslaugų rinką visoje Sąjungoje, taip sudarant sąlygas vartotojams ir rinkos dalyviams pasinaudoti visais vidaus rinkos privalumais kartu atsižvelgiant į sparčiai besivystančią mažmeninių mokėjimų aplinką.

1.2. ECB palankiai vertina pasiūlytų teisės aktų tikslus: 1) stiprinti naudotojų teises ir apsaugą nuo sukčiavimo; 2) didinti atvirosios bankininkystės paslaugų konkurencingumą; 3) gerinti vykdymo užtikrinimą ir įgyvendinimą valstybėse narėse ir 4) gerinti ne bankų mokėjimo paslaugų teikėjų (MPT) galimybę naudotis mokėjimo sistemomis ir banko sąskaitomis. ECB taip pat palankiai vertina tai, kad pasiūlytais teisės aktais prisidedama prie administracinio supaprastinimo sujungiant dviejų rūšių ne bankų MPT (mokėjimo įstaigų ir elektroninių pinigų įstaigų) taikomus režimus, kurie iki šiol buvo nustatyti dviejuose atskiruose teisės aktuose. Be to, ECB palankiai vertina tai, kad pasiūlytuose teisės aktuose numatytos priemonės, kuriomis siekiama pagerinti vartotojų teises ir informavimą, ir numatyta neįgaliųjų ir kitų asmenų, kurie patiria sunkumų naudodami griežtą kliento autentiškumo patvirtinimą, įtrauktis. ECB taip pat palankiai vertina tai, kad pasiūlytuose teisės aktuose nustatytos priemonės, skirtos galimybėms gauti grynųjų pinigų gerinti.

1.3. Be to, ECB tvirtai remia visų pirma šiuos pasiūlytų teisės aktų tikslus: 1) platesniu mastu taikyti griežto klientų autentiškumo patvirtinimo reikalavimą ir išplėsti tarptautinio banko sąskaitos numerio (IBAN) / gavėjo vardo ir pavardės (pavadinimo) tikrinimo (kuris iš pradžių buvo numatytas tik momentiniams mokėjimams) taikymą visiems kredito pervedimams; 2) įpareigoti sąskaitas tvarkančius MPT nustatyti specialiąją prieigos prie duomenų

([1]) COM(2023) 367 final.
([2]) COM(2023) 366 final.

sąsają; 3) labiau suderinti kai kurias esamas Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2015/2366/ES ([3]) (toliau – Antroji mokėjimo paslaugų direktyva) nuostatas ir užtikrinti geresnį jų vykdymą priimant tiesiogiai taikomą reglamentą, ir 4) pasiūlyti integruoti mokėjimo įstaigų ir elektroninių pinigų įstaigų licencijavimo tvarką.

1.4. Verta atkreipti dėmesį į tai, kad Sąjungos teisės aktų leidėjai neseniai priėmė Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2024/886 ([4]), dėl kurio ECB anksčiau pateikė nuomonę atsižvelgdamas į atskirą Parlamento prašymą konsultuotis ([5]), ir kad šis reglamentas yra susijęs su tam tikromis pasiūlytos direktyvos nuostatomis. Visų pirma Reglamentu (ES) 2024/886 iš dalies keičiama Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 98/26/EB ([6]) (toliau – Atsiskaitymų baigtinumo direktyva) praplečiant sistemų pagal Atsiskaitymų baigtumo direktyvą dalyvių kategorijas ([7]), kad į jas būtų įtrauktos mokėjimo įstaigos ([8]) ir elektroninių pinigų įstaigos ([9]). Panašus Atsiskaitymų baigtinumo direktyvos pakeitimas, nors jis suformuluotas kitaip, įtrauktas į pasiūlytą direktyvą ir juo aiškiai ketinama praplėsti įstaigų, kurios gali dalyvauti mokėjimo sistemose, kategorijas ([10]). Atsižvelgiant į tai, kad dėl šio pasiūlymo su ECB konsultuojamasi pasiūlytos direktyvos kontekste, ECB pastabas šiuo konkrečiu klausimu pateiks šioje nuomonėje.

1.5. ECB palankiai vertina pasiūlytos direktyvos pakeitimus, susijusius su Atsiskaitymų baigtinumo direktyva, kuriais siekiama praplėsti dalyvių, galinčių dalyvauti Atsiskaitymų baigtinumo direktyvos tikslais nustatytose mokėjimo sistemose, kategorijas. ECB visų pirma palankiai vertina pastangas sukurti vienodas sąlygas bankams ir ne bankų MPT užtikrinant, kad ne bankų MPT siūlytų visas mokėjimo paslaugas nepriklausomai nuo bankų atliekamo mokėjimo operacijų apdorojimo ir atsiskaitymų. Be to, ECB iš esmės sutinka, kad visi mokėjimo sistemos operatoriai turi nustatyti objektyvias, nediskriminacines, skaidrias ir proporcingas taisykles dėl teisės naudotis mokėjimo sistemomis, taip pat pateikti paaiškinimus dėl leidimo dalyvauti suteikimo ir rizikos vertinimo procedūrų. Šiuo atžvilgiu svarbu tai, kad teisė naudotis mokėjimo sistemomis turėtų būti suteikta tik tuo atveju, jei, atsižvelgiant į proporcingumo principą, nustatomi visi būtini rizikos mažinimo reikalavimai. Taip būtų užtikrinta, kad platesnio pobūdžio tiesioginė prieiga nesukeltų su mokėjimo ir atsiskaitymo sistemų rizika ir atsparumu susijusių pasekmių. Be to, reikėtų pažymėti, kad Eurosistema kuria prieigos prie TARGET sistemos, kurią valdo Eurosistema, kriterijus. ECB taip pat atkreipia dėmesį į galimybę lėšas apsaugoti jas laikant centrinio banko sąskaitoje centrinio banko nuožiūra, kurią siūloma nustatyti siekiant šiuo atžvilgiu išplėsti MPT galimybes. Atsižvelgdamas į savo pastabas, pateiktas 2.1.6, 2.2.1 ir 2.2.2 dalyse, ECB palankiai vertina Europos centrinių bankų sistemai (ECBS) priklausantiems centriniams bankams pripažintą diskreciją nuspręsti, ar siūlyti naudotojų ir kitų konkrečių lėšų apsaugos paslaugas (arba jų nesiūlyti).

([3]) 2015 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2015/2366 dėl mokėjimo paslaugų vidaus rinkoje, kuria iš dalies keičiamos direktyvos 2002/65/EB, 2009/110/EB ir 2013/36/ES bei Reglamentas (ES) Nr. 1093/2010 ir panaikinama Direktyva 2007/64/EB (OL L 337, 2015 12 23, p. 35).

([4]) 2024 m. kovo 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2024/886, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 260/2012 bei (ES) 2021/1230 ir direktyvos 98/26/EB bei (ES) 2015/2366, kiek tai susiję su momentiniais kredito pervedimais eurais (OL L, 2024/886, 2024 3 19, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/886/oj).

([5]) Žr. 2023 m. vasario 1 d. Europos Centrinio Banko nuomonę CON/2023/4 dėl pasiūlymo dėl reglamento, kuriuo dėl momentinių kredito pervedimų eurais iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 260/2012 ir (ES) 2021/1230 (OL C 106, 2023 3 22, p. 2). Visos ECB nuomonės skelbiamos interneto svetainėje „EUR-Lex“.

([6]) 1998 m. gegužės 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 98/26/EB dėl atsiskaitymų baigtinumo mokėjimų ir vertybinių popierių atsiskaitymų sistemose (OL L 166, 1998 6 11, p. 45).

([7]) Žr. 2023 m. lapkričio 7 d. Europos Sąjungos Tarybos pranešimą spaudai „Momentiniai mokėjimai: Taryba ir Parlamentas pasiekė preliminarų susitarimą“, kuris paskelbtas Europos Sąjungos Tarybos interneto svetainėje www.consilium.europa.eu.

([8]) Žr. Antrosios mokėjimo paslaugų direktyvos 4 straipsnio 4 punktą.

([9]) Žr. 2009 m. rugsėjo 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2009/110/EB dėl elektroninių pinigų įstaigų steigimosi, veiklos ir riziką ribojančios priežiūros, iš dalies keičiančios direktyvas 2005/60/EB ir 2006/48/EB ir panaikinančios Direktyvą 2000/46/EB (OL L 267, 2009 10 10, p. 7) 2 straipsnio 1 punktą.

([10]) Žr. pasiūlytos direktyvos 46 straipsnį.

1.6. ECB palankiai vertina aiškesnes „atvirosios bankininkystės“ taisykles, kurių tikslas – pagerinti atvirosios bankininkystės sistemą, tačiau šiuo atžvilgiu nori pateikti keletą konkrečių pastabų.

1.7. ECB palankiai vertina tai, kad pasiūlyti teisės aktai netaikomi mokėjimo sistemų ir mokėjimo schemų operatoriams taikomiems licencijavimo reikalavimams, ir pritaria patvirtinimui, kad ši išimtis galiotų ateityje peržiūrint pasiūlytus teisės aktus.

1.8. ECB manymu, svarbu, kad Sąjungos teisės aktų leidėjas apsvarstytų pasiūlytų teisės aktų ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2023/1114 sąveiką ([11]). Šiomis aplinkybėmis verta atkreipti dėmesį į e. pinigų žetonų, kaip jie apibrėžti Reglamente (ES) 2023/1114, ir įprastų pinigų santykio klausimą. E. pinigų žetonai turėtų būti laikomi e. pinigais ir jie turėtų būti traktuojami kaip e. pinigai, o tai reiškia, kad jiems turėtų būti taikomi pasiūlytoje direktyvoje nustatyti taikytini prudenciniai reikalavimai, taip pat pasiūlytame reglamente numatytos vartotojams naudingos apsaugos priemonės. Be to, svarbu apsvarstyti galimybę imtis papildomų veiksmų, kurie yra reikalingi siekiant įvertinti poveikį, kurį daro visoje Sąjungoje teikiamos kriptoturto skolinimo paslaugos, kurios dabar neįtrauktos į kriptoturto paslaugų sąrašą pagal Reglamentą (ES) 2023/1114 ir nėra aptartos jokiame kitame Sąjungos teisės akte.

1.9. ECB atkreipia dėmesį į tai, kad didelės ne bankų grupės, įskaitant grupes, kurios teikia finansines technologijas (*FinTech*), ir grupes, kurios gali būti laikomos kaip vienos labiausiai dominuojančių ir didžiausių technologijų bendrovių atitinkamuose savo sektoriuose (*BigTech*), savo finansinės veiklos mastą Sąjungoje dažniausiai didina pradėdamos nuo mokėjimo paslaugų teikimo. Jų veikla yra persipynusi su finansų įstaigomis ir taip pat gali turėti didelės įtakos kredito įstaigoms: jos gali siūlyti konkuruojančias paslaugas, tapti užsakomųjų paslaugų teikėjais, teikti kredito įstaigoms netiesioginio aptarnavimo padalinio paslaugas, kredito įstaigų vardu veikti kaip tarpininkai, būti klientais, kurie deponuoja lėšas arba ima kreditą, veikti kaip novatoriškų verslo modelių partneriai arba tapti kredito įstaigų konsoliduotos grupės dalimi. Tam tikrais atvejais šios ne bankų grupės veikia per skirtingų licencijuojamų juridinių asmenų, įskaitant mokėjimo ir elektroninių pinigų įstaigas, tinklą visose valstybėse narėse. Papildomų sunkumų kyla tuo atveju, kai grupė teikia ir kitas reguliuojamas finansines paslaugas, pavyzdžiui, veikia kaip prižiūrimų subjektų tarpininkas arba brokeris, arba kai grupė teikia tiek finansines, tiek nefinansines paslaugas (grupė vykdo mišrią veiklą), nes rizika, kylanti dėl nefinansinės veiklos, gali išplisti į mokėjimo / e. pinigų įstaigą arba kitus reguliuojamus finansinius subjektus. Rizika į mokėjimo / e. pinigų įstaigas gali išplisti, pavyzdžiui, tuo atveju, kai mokėjimo įstaiga naudoja grupės IT infrastruktūrą arba jei reputacijos problemos daro poveikį visai grupei. Mišrią veiklą vykdančios grupės gali pasiūlyti skirtingas paslaugas privatiems klientams ir kitiems finansų rinkos dalyviams, įskaitant kredito įstaigas, o dėl savo rinkos kapitalizacijos ir esamos didelės naudotojų bazės ir tinklo šios grupės turi potencialo lengvai padidinti savo veiklos, susijusios su finansinėmis paslaugomis, mastą. Šiuo atžvilgiu ECB palankiai vertina Europos priežiūros institucijų (EPI) ataskaitoje dėl *BigTech* tiesioginio finansinių paslaugų teikimo Sąjungoje ([12]) išdėstytas prielaidas. Be to, kaip nurodė EPI, *BigTech* veikla gali sukelti finansų rinkos koncentracijos riziką, kuri nepatenka į Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2022/2554 ([13]) taikymo sritį, kuriame pabrėžiama, tinklo ir informacinių sistemų, padedančių finansų subjektams vykdyti savo verslo procesus, saugumo svarba ([14]).

([11]) 2023 m. gegužės 31 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2023/1114 dėl kriptoturto rinkų, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1093/2010 bei (ES) Nr. 1095/2010 ir direktyvos 2013/36/ES bei (ES) 2019/1937 (OL L 150, 2023 6 9, p. 40). Taip pat žr. 2021 m. vasario 19 d. Europos Centrinio Banko nuomonės CON/2021/4 dėl pasiūlymo dėl kriptoturto rinkų reglamento, kuriuo iš dalies keičiama Direktyva (ES) 2019/1937 (OL C 152, 2021 4 29, p. 1), 2.2.4 dalį.

([12]) Žr. „Report on 2023 stocktaking of *BigTech* direct financial services provision in the EU“ (liet. 2023 m. ataskaita dėl *BigTech* tiesioginio finansinių paslaugų teikimo ES įvertinimo), bendra EPI ataskaita, 2024 m. vasario 1 d., paskelbta Europos vertybinių popierių ir rinkų institucijos (ESMA) interneto svetainėje www.esma.europa.eu.

([13]) 2022 m. gruodžio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2022/2554 dėl skaitmeninės veiklos atsparumo finansų sektoriuje, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (EB) Nr. 1060/2009, (ES) Nr. 648/2012, (ES) Nr. 600/2014, (ES) Nr. 909/2014 ir (ES) 2016/1011 (OL L 333, 2022 12 27, p. 1).

([14]) Žr. „Report on 2023 stocktaking of *BigTech* direct financial services provision in the EU“ 34 dalį, p. 14.

1.10. Sąjungos teisės aktų leidėjas, nagrinėdamas skirtingų licencijų taikymo sritį, be kita ko, ir mokėjimų erdvėje, gali norėti atsižvelgti į šią riziką ir su vienodomis sąlygomis susijusias aplinkybes. Visų pirma mokėjimo požiūriu būtų patartina užtikrinti vienodas sąlygas, susijusias su duomenų naudojimu ir dalijimusi jais, ypač tais atvejais, kai subjektui leidžiama į savo dabartinę veiklą įtraukti naują MPT funkciją. ECB, kaip bankų priežiūros institucija, yra susirūpinęs dėl fakto, kad esamos prudencinės ir konsolidavimo sistemos nebūtinai buvo sukurtos atsižvelgiant į šias tendencijas. Todėl didelės ir sudėtingos struktūros ne bankų grupės galėtų teikti paslaugas, kurios iš pirmo žvilgsnio atrodytų panašios į kredito įstaigų teikiamas paslaugas, ir joms nebūtų taikomi tokie patys prudenciniai reikalavimai. Nors tai nėra visoje Sąjungoje suderinta praktika, ECB palankiai vertina tai, kad įvairios valstybės narės tam tikrus prudencinius reikalavimus jau taiko mokėjimo įstaigoms, kurios teikia į bankines panašias paslaugas. Taip, pavyzdžiui, yra Prancūzijoje, kurioje mokėjimo įstaigos, teikiančios paskolas, kurios papildo teikiamas mokėjimo paslaugas, privalo apskaičiuoti nuosavų lėšų reikalavimus laikydamosi standartizuoto kredito rizikos vertinimo metodo, nustatyto Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 575/2013 ([15]), dėl visos suteiktų kreditų sumos ([16]). Vis dėlto, net ir šiais atvejais suderinto požiūrio visoje Sąjungoje nebuvimas reiškia, kad svarbi prudencinė rizika gali likti neaptarta, nes atitinkamoms priežiūros institucijoms trūksta tinkamų įgaliojimų, susijusių su grupės lygmens ir tarpvalstybine veikla. Todėl kyla abejonių dėl vienodų sąlygų ir reglamentavimo arbitražo. Dėl šios priežasties ECB prašo Sąjungos teisės aktų leidėjo pirmiausia apsvarstyti, kaip geriausiai užtikrinti, kad kompetentingos institucijos būtų tinkamai informuotos apie visą tiesioginę ir netiesioginę (pvz., tarpininko, brokerio) finansinę veiklą, kurią vykdo didelės ir sudėtingos struktūros ne bankų grupės, ir kad atitinkama informacija būtų dalijamasi tarp kompetentingų institucijų. Tik tuomet bus galima apibendrinti informaciją siekiant parengti išsamią tokių grupių finansinės veiklos Sąjungoje apžvalgą ir užtikrinti, kad jos veiktų neperžengdamos reglamentavimo sistemos ribų. Jei būtų nustatyta, kad sudėtingos struktūros ne bankų grupės teikia įvairias svarbias finansines paslaugas Sąjungoje, viršydamos tam tikras ribas, ir teikia paslaugas, kurios yra labai panašios į kredito įstaigų teikiamas paslaugas, Sąjungos teisės aktų leidėjas gali norėti apsvarstyti galimybę nustatyti griežtesnę ir išsamesnę grupės lygmens priežiūrą ([17]). Antra, ECB prašo Sąjungos teisės aktų leidėjo apsvarstyti galimybę pasiūlytoje direktyvoje išplėsti 1) priežiūros priemonių įvairovę ir naudojimą, įskaitant galimybę mokėjimo įstaigų grupėms nustatyti privalomus prudencinius konsolidavimo reikalavimus ir likviduoti mokėjimo įstaigas, ir 2) tokioms mokėjimo įstaigoms taikomą prudencinę tvarką. Naudotinos priemonės turėtų apimti standartizuotą pranešimo apie riziką tvarką; atitinkamus rizika pagrįstus nuosavų lėšų reikalavimus; likvidavimo, gaivinimo planavimo ir testavimo nepalankiausiomis sąlygomis reikalavimus; apsaugą nuo nefinansinės rizikos ir tvirtesnį atitinkamų kompetentingų institucijų bendradarbiavimą ir keitimąsi informacija tarpusavyje.

1.11. ECB pažymi, kad ši nuomonė nedaro poveikio pasiūlymui dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl skaitmeninio euro sukūrimo ([18]) ir pasiūlymui dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl valstybėse narėse, kurių valiuta nėra euras, įsisteigusių mokėjimo paslaugų teikėjų teikiamų skaitmeninių eurų paslaugų, kuriuo iš dalies keičiamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/1230 ([19]), dėl kurių ECB priėmė atskirą nuomonę ([20]).

([15]) 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 575/2013 dėl prudencinių reikalavimų kredito įstaigoms ir kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 648/2012 (OL L 176, 2013 6 27, p. 1).

([16]) Žr. Arrêté du 29 octobre 2009 portant sur la réglementation prudentielle des établissements de paiement, titre II, chapitre 1er, section 2 (Fonds propres relatifs aux opérations de crédit), article 33, tel que modifié, JORF n° 0253 du 31 octobre 2009, texte n° 10.

([17]) Žr. „Bendras Europos priežiūros institucijos atsakymas į Europos Komisijos 2021 m. vasario mėn. raginimą teikti rekomendacijas dėl skaitmeninių finansų ir susijusių klausimų: labiau susiskaidžiusių arba neintegruotų vertės grandinių, platformų reguliavimas ir priežiūra ir įvairių finansinių paslaugų grupavimas bei skirtingą veiklą apimančių grupių rizika“, 2022 m. sausio 31 d. (ESA 2022 01), paskelbta ESMA interneto svetainėje www.esma.europa.eu.

([18]) COM(2023) 369 final.

([19]) COM(2023) 368 final.

([20]) Žr. 2023 m. spalio 31 d. Europos Centrinio Banko nuomonę dėl skaitmeninio euro (OL C, C/2024/669, 2024 1 12, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/669/oj).

1.12. ECB norėtų, kad jis kartu su Komisija ir EBI būtų informuotas apie prevencines priemones, kurių priimančiosios valstybės narės ėmėsi susidarius kritinei situacijai ([21]).

1.13. Galiausiai pagal pasiūlytus teisės aktus ([22]) mokėjimo paslaugos, kurias galėjo suteikti ECB ir ECBS centriniai bankai, kai jie veikia kaip pinigų institucija ar kitos viešosios valdžios institucijos, toliau būtų nereguliuojamos ([23]).

2. **Mokėjimo sistemos ir lėšų apsauga**

2.1. *Teisė naudotis mokėjimo sistemomis*

2.1.1. Sutartyje ir Sutarties protokole (Nr. 4) dėl Europos centrinių bankų sistemos bei Europos centrinio banko statuto (toliau – ECBS statutas), kurie yra glaudžiai susiję su Eurosistemos pagrindiniais pinigų politikos uždaviniais, numatyta, kad Eurosistema, vykdydama savo įgaliojimus, atlieka tarpuskaitos ir mokėjimo sistemų priežiūrą. Pagal Sutarties 127 straipsnio 2 dalies ketvirtą įtrauką, kuri atkartojama ECBS statuto 3 straipsnio 1 dalyje, viena iš pagrindinių užduočių, vykdytinų per ECBS, yra „skatinti sklandų mokėjimo sistemų veikimą“. Atliekant šią pagrindinę užduotį, ECB ir NCB gali sudaryti sąlygas, o ECB gali priimti reglamentus, kad būtų užtikrintas tarpuskaitos ir mokėjimo sistemų veiksmingumas ir patikimumas Sąjungoje ir su kitomis šalimis ([24]).

2.1.2. Vykdydamas priežiūros funkciją, ECB priėmė Europos Centrinio Banko reglamentą (ES) Nr. 795/2014 (ECB/2014/28) ([25]). Šiuo reglamentu įgyvendinami Mokėjimo ir rinkos infrastruktūrų komiteto ir Tarptautinės vertybinių popierių komisijų organizacijos paskelbti finansų rinkų infrastruktūrų principai ([26]), kurie apima tiek didelės vertės mažmeninių mokėjimų sistemas, tiek sisteminės svarbos mažmeninių mokėjimų sistemas, valdomas Eurosistemos centrinio banko arba privataus subjekto. Nesisteminių mokėjimų sistemos taip pat prižiūrimos remiantis mažmeninių mokėjimų sistemų priežiūros sistema ([27]). Be to, Eurosistemos priežiūros politikos sistemoje ([28]) mokėjimo priemonės apibrėžiamos kaip „integruota mokėjimo sistemų dalis“, todėl tokios priemonės kartu su mokėjimo sistemomis, mokėjimo schemomis ir mokėjimo susitarimais ([29]) patenka į jos priežiūros sritį. Atsižvelgdamas į savo įgaliojimus, ECB gali priimti papildomus reglamentus, be to, jis dažnai atlieka peržiūras, kad patikrintų, ar priežiūros taikymo sritis apima visas mokėjimų ekosistemos atitinkamas funkcijas ir subjektus. Iki šiol Eurosistemos pagrindinio prižiūrėtojo funkcija priskiriama atsižvelgiant į pagrindinę nacionalinę instituciją, atsakingą už mokėjimo sistemą, ir šios institucijos valdymo organo teisinį įsisteigimą. Europinių mokėjimų sistemų, schemų ar susitarimų atžvilgiu ECB paprastai vykdo pagrindinę priežiūros funkciją. Antroji mokėjimo paslaugų direktyva taikoma MPT, įskaitant kredito įstaigas, mokėjimo įstaigas ir elektroninių pinigų įstaigas. Eurosistemos priežiūros sistemos papildo MPT priežiūrą tuo atveju, kai jie taip pat yra mokėjimo sistemos operatoriaus arba mokėjimo schemos arba mokėjimo sistemos valdymo organas.

2.1.3. Atsižvelgdamas į mokėjimo įstaigų ir e. pinigų įstaigų vaidmenį teikiant mokėjimo paslaugas, ECB palankiai vertina pasiūlytoje direktyvoje pateiktus Atsiskaitymų baigtinumo direktyvos ([30]) pakeitimus, kuriais siekiama praplėsti Atsiskaitymų baigtinumo direktyvos tikslais nurodytos mokėjimo sistemos dalyvių kategorijas ([31]).

([21]) Žr. pasiūlytos direktyvos 32 straipsnio 4 dalį.
([22]) Žr. pasiūlyto reglamento 2 straipsnio 1 dalies d punktą ir 2 straipsnio 2 dalies g punktą, ir pasiūlytos direktyvos 2 straipsnio 12 punktą.
([23]) Žr. Antrosios mokėjimo paslaugų direktyvos 1 straipsnio 1 dalies e punktą.
([24]) Žr. ECBS statuto 22 straipsnį.
([25]) 2014 m. liepos 3 d. Europos Centrinio Banko reglamentas (ES) Nr. 795/2014 dėl priežiūros reikalavimų sistemiškai svarbioms mokėjimo sistemoms (ECB/2014/28) (OL L 217, 2014 7 23, p. 16).
([26]) Paskelbta Tarptautinių atsiskaitymų banko interneto svetainėje www.bis.org.
([27]) Paskelbta ECB interneto svetainėje www.ecb.europa.eu.
([28]) Paskelbta ECB interneto svetainėje www.ecb.europa.eu.
([29]) Žr. peržiūrėtus ir konsoliduotus Eurosistemos elektroninių mokėjimo priemonių, schemų ir taisyklių priežiūros pagrindus (PISA pagrindai), su kuriais galima susipažinti ECB interneto svetainėje www.ecb.europa.eu.
([30]) Žr. pasiūlytos direktyvos 46 straipsnį (iš dalies keičiantį Atsiskaitymų baigtinumo direktyvos 2 straipsnio b ir f punktus).
([31]) Pasiūlyti pakeitimai atitinka Eurosistemos mažmeninių mokėjimų strategijos 7 dalį (2021 m.).

2.1.4. Pasiūlytais Atsiskaitymų baigtinumo direktyvos pakeitimais palengvinamas mokėjimo įstaigų ir e. pinigų įstaigų (pasiūlytuose teisės aktuose kartu vadinamos „mokėjimo įstaigomis“) dalyvavimas nustatytose mokėjimo sistemose pakeičiant sąvokos „įstaiga“ ([32]) apibrėžtį, kuri savo ruožtu yra sąvokos „dalyvis“ apibrėžties pagal Atsiskaitymų baigtinumo direktyvą dalis ([33]). Šiuo atžvilgiu pasiūlytoje direktyvoje sukuriamos dvi įstaigų kategorijos: pirma, kredito įstaigos, investicinės įmonės, valstybės valdžios institucijos ir įmonės, kurių prievolių įvykdymą garantuoja valstybė, ir įmonės, kurių pagrindinė buveinė yra už Sąjungos ribų ir kurių funkcijos atitinka Sąjungos kredito įstaigų ar investicinių įmonių funkcijas; ir, antra, mokėjimo įstaigos, dalyvaujančios sistemoje, kurios veikla apima pervedimo pavedimų, kuriuos sudaro dalyvio nurodymai perduoti gavėjui pinigų sumą darant įrašą kredito įstaigos, NCB, pagrindinės sandorio šalies arba atsiskaitymų tarpininko sąskaitose, arba nurodymų, pagal kuriuos įvykdomi mokėjimo įsipareigojimai, vykdymą, tačiau neapima dalyvių nurodymų perduoti nuosavybės teisę į vertybinius popierius arba su jais susijusias turtines teises, darant įrašus registre arba kitu būdu. Šioje dvilypėje sąvokos „įstaiga“ apibrėžtyje pagal Atsiskaitymų baigtinumo direktyvos pakeitimus, ECB įžvelgia aiškų Sąjungos teisės aktų leidėjo ketinimą mokėjimo įstaigų dalyvavimą apriboti tik dalyvavimu mokėjimo sistemose ir neišplėsti šio dalyvavimo kitose sistemose. Siekiant teisinio aiškumo būtų naudinga, ir tai derėtų su šiuo aiškiu ketinimu, tiksliai nurodyti, kad mokėjimo įstaigų dalyvavimas neapima jų dalyvavimo pagrindinėse sandorio šalyse.

2.1.5. Be to, ECB pažymi, kad į dalyvio sąvokos apibrėžtį pagal Atsiskaitymų baigtinumo direktyvos pakeitimus, be kita ko, siūloma įtraukti mokėjimo sistemos operatoriaus sąvoką ([34]). Ši apibrėžtis iš esmės turėtų apimti visus sistemos operatorius ir neturėtų apsiriboti tik mokėjimo sistemos operatoriais. Dabartinė formuluotė gali turėti nenumatytų pasekmių, dėl kurių vertybinių popierių atsiskaitymų sistemų operatoriai praras galimybę dalyvauti kitose sistemose.

2.1.6. ECB iš esmės palankiai vertina Sąjungos teisės aktų leidėjo ketinimą nustatyti, kad mokėjimo sistemos operatoriai turėtų užtikrinti vienodas sąlygas visiems MPT, turintiems teisę naudotis mokėjimo sistemomis ([35]). ECB ypač palankiai vertina visoje Sąjungoje veikiantiems mokėjimo sistemos operatoriams taikomą reikalavimą nustatyti objektyvias, nediskriminacines, skaidrias ir proporcingas taisykles dėl teisės naudotis mokėjimo sistema, kuriose taip pat pateikiami paaiškinimai dėl leidimo dalyvauti suteikimo ir rizikos vertinimo procedūrų. Kalbant apie euro zoną, ECB turėtų patvirtinti teisės naudotis Eurosistemos valdomomis mokėjimo sistemomis kriterijus, taip pat atitinkamas sąlygas, įskaitant užmokestį, ir ribas. Be to, ECB mano, kad, atsižvelgiant į ECBS nepriklausomai atliekamas pagrindines pinigų politikos ir mokėjimo sistemos užduotis pagal Sutarties 130 straipsnį, pasiūlyti reikalavimai neturėtų būti taikomi ECBS centrinių bankų prižiūrimoms mokėjimo sistemoms. Taip yra dėl to, kad ECBS centrinių bankų priežiūros sistemos, kurios dabar yra taikomos mokėjimo sistemoms, be kita ko, jau apima nediskriminacinę teisę naudotis mokėjimo sistemomis.

2.1.7. Dėl mokėjimo sistemoms taikomų reikalavimų nustatymo ([36]) pažymėtina, kad ECB palankiai vertina pripažintą Eurosistemos kompetenciją prižiūrėti sistemiškai svarbias mokėjimo sistemas. Tačiau pasiūlytame reglamente numatyta, kad kitų mokėjimo sistemų atžvilgiu valstybės narės turėtų paskirti nacionalines kompetentingas institucijas (NKI), kad užtikrintų mokėjimo sistemos operatorių ir dalyvių atitiktį tokiems reikalavimams. Šiuo atžvilgiu reikėtų pažymėti, kad ECBS centrinių bankų priežiūros kompetencija neapsiriboja sistemiškai svarbiomis mokėjimo sistemomis, kurias prižiūri Eurosistema pagal Reglamentą (ES) Nr. 795/2014 (ECB/2014/28). Kaip nurodyta 2.1.1 dalyje, pagal Sutarties 127 straipsnio 2 dalį sklandaus mokėjimo sistemų veikimo skatinimas yra pagrindinė užduotis, kuri turi būti vykdoma per ECBS. ECB gali pagal ECBS statuto 22 straipsnį priimti reglamentus, užtikrinančius veiksmingas ir patvarias kliringo ir mokėjimo sistemas Sąjungoje ir su kitomis šalimis. Kaip pažymėta 2.1.2 dalyje, Eurosistema patvirtino mažmeninių mokėjimų sistemų priežiūros sistemą, o mokėjimo schemos ir susitarimai patenka į Eurosistemos priežiūros funkcijos taikymo sritį. Taigi ECBS centriniai bankai yra atsakingi už nesisteminės svarbos mokėjimo sistemų priežiūrą Sąjungoje. Todėl pasiūlytame reglamente, atrodo, nebūtina reikalauti, kad valstybės narės paskirtų NKI, kurioms būtų nustatyta pareiga prižiūrėti mokėjimų sistemų

([32]) Žr. pasiūlytos direktyvos 46 straipsnio 1 dalį (iš dalies keičiančią Atsiskaitymų baigtinumo direktyvos 2 straipsnio b punktą).
([33]) Žr. pasiūlytos direktyvos 46 straipsnio 2 dalį (iš dalies keičiančią Atsiskaitymų baigtinumo direktyvos 2 straipsnio f punktą).
([34]) Žr. pasiūlytos direktyvos 46 straipsnio 2 dalį (iš dalies keičiančią Atsiskaitymų baigtinumo direktyvos 2 straipsnio f punktą).
([35]) Žr. pasiūlyto reglamento 31 straipsnį.
([36]) Žr. pasiūlyto reglamento 32 konstatuojamąją dalį ir 31 straipsnio 7 dalį.

atitiktį reikalavimams dėl teisės naudotis, tarp kurių gali būti kitų institucijų, išskyrus ECBS centrinius bankus.

2.2. *Naudotojų lėšų apsauga ECBS centriniuose bankuose*

2.2.1. Pasiūlytoje direktyvoje yra nuostatų, susijusių su apsaugos priemonėmis, kurias naudotojų lėšų ir kitų konkrečių lėšų atžvilgiu turi nustatyti mokėjimo įstaigos teikdamos mokėjimo ir e. pinigų paslaugas ([37]). Kad apsaugotų naudotojų lėšas, mokėjimo įstaigos privalo deponuoti šias lėšas valstybėje narėje leidimą turinčios kredito įstaigos arba centrinio banko nuožiūra to centrinio banko atskiroje sąskaitoje, arba investuoti šias lėšas į saugų, likvidų, mažos rizikos turtą, kaip nustatyta buveinės valstybės narės kompetentingų institucijų. Tokia atitinkamo centrinio banko siūloma paslauga turi būti suprantama kaip papildoma galimybė apsaugoti naudotojų lėšas. Ši papildoma galimybė neapimtų kredito rizikos ir iš esmės galėtų sumažinti koncentracijos riziką. Tačiau svarbu pažymėti, kad dalies arba net visų klientų lėšų, laikomų centriniuose bankuose, apsauga taip pat gali sukelti pasekmių finansiniam stabilumui ir pinigų politikos perdavimui, jeigu priešingu atveju naudotojų lėšos būtų deponuojamos vienoje kredito įstaigoje arba investuojamos į vieną turto klasę. Konkrečiau, dėl lėšų deponavimo centriniuose bankuose, o ne kredito įstaigose, be kitų galimų pasekmių finansiniam stabilumui, kredito įstaigose gali sumažėti indėlių, o tai savo ruožtu turėtų neigiamą poveikį kredito įstaigų finansavimui, vadinasi, sumažėtų kredito pasiūla ekonomikoje. Lėšų perkėlimas į centrinį banką taip pat galėtų neigiamai paveikti euro trumpalaikio skolinimosi normą (€STR) ir taip darytų poveikį svarbiausiam lyginamajam indeksui pinigų politikos perdavimo srityje. Todėl ECB palankiai vertina tai, kad teisės aktų leidėjas pripažįsta centrinio banko diskreciją nesiūlyti tokios paslaugos, remiantis jo organiniu įstatymu. Atsižvelgiant į 2.1.6 dalyje pateiktas ECB pastabas, reikėtų paaiškinti, kad galimybei siūlyti tokią paslaugą gali būti taikomos tam tikros sąlygos ir ribos, įskaitant užmokesčio dydį, kurį centrinis bankas nustatė pagal savo organinį įstatymą.

2.2.2. ECB atkreipia dėmesį į tai, kad kredito įstaigų prieiga prie centrinio banko sąskaitų Eurosistemos pinigų politikos operacijų kontekste arba siekiant atsiskaityti už sandorius naudojant papildomas sistemas, susijusias su TARGET paslaugomis, yra grindžiama tinkamumo kriterijais ir sąlygomis, nustatytomis Europos Centrinio Banko gairėse (ES) 2022/912 (ECB/2022/8) ([38]). Dabar mokėjimo įstaigos turi būti reikalavimus atitinkančios Eurosistemos sandorio šalys arba veikti per banką korespondentą, turintį sąskaitą atitinkamame Eurosistemos centriniame banke. Todėl ECB palankiai vertina pasiūlytoje direktyvoje pateiktą nuorodą į centrinio banko diskreciją.

2.3. *Naudotojų lėšų apsauga kredito įstaigose arba saugiai investuojant į turtą*

2.3.1. Siekiant išlaikyti pasitikėjimą mokėjimo paslaugomis, labai svarbu tinkamai apsaugoti kliento lėšas. Jeigu lėšos apsaugomos jas apdraudžiant pagal draudimo liudijimą arba taikant kitą panašią garantiją, išduotą draudimo bendrovės arba kredito įstaigos, bus svarbu užtikrinti, kad šie draudimo liudijimo teikėjai arba kredito įstaigos būtų praktiškai pajėgios sumokėti apdraustąją arba garantuotą sumą.

2.3.2. ECB pripažįsta, kad pasiūlytame reglamente nustatyti apribojimai, kuriais siekiama užkirsti kelią galimai naudotojų lėšų koncentracijai reikalaujant, kad mokėjimo įstaigos išvengtų koncentracijos rizikos tiek, kiek tai įmanoma, užtikrindamos, kad tas pats apsaugos metodas nebūtų naudojamas visoms jų saugomoms lėšoms. ECB iš esmės tam pritaria, tačiau nebūtinai mano, kad vieno apsaugos metodo naudojimas kelia problemų; tiesą sakant, dėmesį reikėtų skirti sandorio šalies santykių ir turto klasių diversifikavimui. Didžiausią susirūpinimą visų pirma kelia priklausomybė nuo vienos apsaugą vykdančios sandorio šalies (t. y. viena kredito įstaiga) arba investavimas tik į vieną turto klasę. ECB primygtinai rekomenduoja atitinkamai patikslinti pasiūlytą reglamentą ir užtikrinti, kad

([37]) Žr. pasiūlytos direktyvos 31 konstatuojamąją dalį ir 9 straipsnį.

([38]) 2022 m. vasario 24 d. Europos Centrinio Banko gairės dėl naujos kartos Transeuropinės automatizuotos realaus laiko atskirųjų atsiskaitymų skubių pervedimų sistemos (TARGET), kuriomis panaikinamos Gairės ECB/2012/27 (ECB/2022/8) (OL L 163, 2022 6 17, p. 84).

mokėjimo įstaigos diversifikuotų 1) įvairius apsaugos metodus ir (arba) 2) atitinkamą metodą. Tačiau valstybės narės, siekdamos sumažinti poveikį mažesniems ne bankų MPT, gali apsvarstyti galimybę taikyti 34 straipsnio 1 dalyje numatytas neprivalomas išimtis, susijusias su apsaugos metodų diversifikavimu. Lėšų, kurios gali būti saugomos centriniame banke, atveju šio metodo diversifikuoti nereikia, nes centriniai bankai nekelia koncentracijos rizikos.

2.3.3. Šiuo tikslu ECB palankiai vertina Europos bankininkystės institucijai (EBI) suteiktus įgaliojimus parengti techninius reguliavimo standartus (TRS) dėl rizikos vengimo saugant klientų lėšas. TRS projektas turėtų būti parengtas glaudžiai bendradarbiaujant su ECB siekiant suformuoti gerąją patirtį, kurioje būtų subalansuota koncentracijos rizika ir kredito rizika. Kadangi kredito rizika nusveria koncentracijos riziką, kai kuriais atvejais gali būti pageidautina leisti lėšas saugoti vienoje kredito įstaigoje, o ne dviejose kredito įstaigose, turinčiose žemesnius reitingus. Siekiant aiškumo, reikėtų konkrečiai nurodyti, kad TRS yra susiję tik su kredito įstaigose laikomų ir į saugų turtą investuotų lėšų apsauga, o ne lėšų apsauga centriniuose bankuose.

2.3.4. ECB atkreipia dėmesį į pasiūlytame reglamente išdėstytus reikalavimus, apribojančius pagrindus, kuriais remiantis kredito įstaiga gali atsisakyti atidaryti mokėjimo sąskaitą mokėjimo įstaigai, jos tarpininkams ar platintojams arba prašymą išduoti mokėjimo įstaigos licenciją teikiančiam subjektui arba jai leidžiama uždaryti tokią sąskaitą. Šiomis aplinkybėmis reikia užtikrinti, kad kredito įstaigos turėtų pakankamų priemonių, kad nustatytų, valdytų, stebėtų joms kylančią arba galinčią kilti riziką, susijusią su šiuo reikalavimu, įskaitant koncentracijos riziką ir pinigų plovimo bei terorizmo finansavimo riziką, ir praneštų apie ją. Rengdama techninių standartų projektus, kuriuose nurodoma, kokia informacija turi būti pateikta kredito įstaigos sprendimo atsisakyti atidaryti mokėjimo sąskaitą arba ją uždaryti motyvuojamojoje dalyje, EBI taip pat turi tinkamai atsižvelgti į kredito įstaigoms taikomą reikalavimą valdyti savo riziką.

3. **Sukčiavimo stebėsena ir pranešimų teikimas, griežtas klientų autentiškumo patvirtinimas, atviroji bankininkystė, laikini intervenciniai EBI įgaliojimai ir autentiškumo patvirtinimo, komunikavimo ir sandorių stebėsenos mechanizmų TRS**

3.1. *Sukčiavimo stebėsena ir pranešimų teikimas*

3.1.1. Pastangos stebėti sukčiavimą atliekant mokėjimą yra labai svarbios ([39]). Taip pat reikėtų apsvarstyti galimybę gavėjui dalyvauti sandorio stebėsenos mechanizmuose. Šiuo atžvilgiu neaišku, ar sandorio stebėsenos mechanizmą numatyta naudoti tikruoju laiku, nes ECB tam iš esmės pritartų. Be to, Sąjungos teisės aktų leidėjas, remdamasis poveikio vertinimu, gali norėti apsvarstyti galimybę reikalauti, kad MPT praneštų apie gavėjo inicijuotus sandorius, be kita ko, siekiant apsaugoti mokėjimo paslaugos naudotojus nuo nesąžiningų operacijų.

3.1.2. ECB pritaria papildomiems reikalavimams dalytis duomenimis atlikus sandorį, kurie taikomi MPT po to, kai pranešama apie nesąžiningas mokėjimo operacijas ([40]). Gali būti verta apsvarstyti galimybę nustatyti papildomą reikalavimą, kad būtų palengvintas dalijimasis duomenimis tarp MPT, susijusių su nenumatytų kredito pervedimų įvykiais.

3.1.3. ECB atkreipia dėmesį į tai, kad pagal pasiūlytą reglamentą numatyta nustatyti atsakomybės už sukčiavimą, kai naudojamas panašaus asmens dokumentas, tvarką ([41]). Siekiant užtikrinti, kad MPT būtų atsakingi tik tiek, kiek tai proporcinga atsižvelgiant į jų galimybės kontroliuoti šios rūšies sukčiavimą lygį, ECB supranta, kad pasiūlytą tvarką siekiama taikyti painiems ir sudėtingiems sukčiavimo atvejams, kai MPT vykdomo klientų švietimo arba sąžiningų mokėjimo paslaugų naudotojų atliekamo deramo klientų patikrinimo apskritai nepakaktų sukčiavimui, kai naudojamas panašaus asmens dokumentas, nustatyti ir ši tvarka neapima kitų panašaus asmens dokumento naudojimo atvejų, nesusijusių su sukčiavimu, kai apsimetama banko darbuotojais.

([39]) Žr. pasiūlyto reglamento 83 straipsnio 1 ir 2 dalis.
([40]) Žr. pasiūlyto reglamento 83 straipsnio 3 dalį.
([41]) Žr. pasiūlyto reglamento 59 straipsnį.

3.1.4. Pagal esamas nuostatas ECB sudarė susitarimo memorandumą su EBI, atitinkamomis NKI ir NCB (toliau – susitarimo memorandumas), kad būtų paprasčiau pranešti apie sukčiavimo atliekant mokėjimą duomenis, kuriuos NKI turi pateikti ECB ir EBI pagal Antrąją mokėjimo paslaugų direktyvą ([42]), nustatant bendrą pranešimo apie sukčiavimo atliekant mokėjimą duomenis ECB (kuris paskui juos perduoda EBI) tvarką. Ši tvarka tapo įmanoma dėl to, kad išsamūs pranešimo reikalavimai, taikomi sukčiavimo atliekant mokėjimą duomenims pagal EBI gaires dėl sukčiavimo duomenų teikimo reikalavimų pagal Antrosios mokėjimo paslaugų direktyvos 96 straipsnio 6 dalį (EBA/GL/2018/05) ([43]) ir Europos Centrinio Banko reglamentą (ES) Nr. 1409/2013 (ECB/2013/43) ([44]) (toliau – ECB mokėjimų statistikos reglamentas) yra suderinti. Todėl ECB primygtinai rekomenduoja TRS projektus ir techninių įgyvendinimo standartų (TĮS) projektus, kurie turi būti parengti pagal pasiūlytą reglamentą, kuo labiau suderinti su ECB mokėjimų statistikos reglamente nustatytais reikalavimais. Be to, ECB rekomenduoja, kad MPT turėtų laikytis pranešimo įpareigojimų pagal pasiūlytą reglamentą ([45]) ir, kai tinkama, papildomų TĮS, remdamiesi pranešimo sistema ir infrastruktūra, nustatyta pagal ECB mokėjimų statistikos reglamentą ir susitarimo memorandumą. ECB taip pat siūlo, kad EBI būtų įpareigota parengti TĮS glaudžiai bendradarbiaujant su ECB.

3.2. *Griežtas klientų autentiškumo patvirtinimas*

3.2.1. Pagal pasiūlytą reglamentą du ar daugiau elementų, kurie skirstomi į žinojimo, turėjimo ir būdingumo kategorijas, kuriais turi būti grindžiamas griežtas klientų autentiškumo patvirtinimas, nebūtinai turi priklausyti skirtingoms kategorijoms, jei yra visiškai išsaugotas jų nepriklausomumas ([46]). Šiuo atžvilgiu ECB atkreipia dėmesį į tai, kad EBI nuomonėje dėl griežto klientų autentiškumo patvirtinimo ir bendrų ir saugių ryšių techninių reguliavimo standartų (EBA-Op-2018-04) ([47]) (toliau – EBI nuomonė) siūlomas skirtingas požiūris į griežtą klientų autentiškumo patvirtinimą, pagal kurį autentiškumo patvirtinimo elementai turi priklausyti dviem skirtingoms kategorijoms ([48]). Šis požiūris padeda užtikrinti aukštesnio lygio apsaugą nuo sukčiavimo. Kita vertus, dėl pasiūlyto reglamento nuostatų atsirastų ne tokie griežti saugumo reikalavimai, todėl būtų daromas neigiamas poveikis MPT klientų apsaugai nuo sukčiavimo. Todėl ECB rekomenduoja iš dalies pakeisti pasiūlytą reglamentą patikslinant, kad MPT taip pat turėtų taikyti griežtą klientų autentiškumo patvirtinimą naudodami ne mažiau kaip du nepriklausomus skirtingų kategorijų elementus.

3.2.2. ECB iš esmės pritaria tam, kad pasiūlytame reglamente atsižvelgiama į labiausiai pažeidžiamų asmenų visuomenėje interesus, taip pat į jame nustatytus griežto klientų autentiškumo patvirtinimo prieigos reikalavimus, tačiau palankiai vertintų, jei daugiau dėmesio būtų skirta jų specialiesiems poreikiams kartu juos išsamiau paaiškinant, siekiant sudaryti lengvesnes sąlygas tokiems asmenims naudoti griežtą klientų autentiškumo patvirtinimą.

3.3. *Atviroji bankininkystė*

3.3.1. ECB palankiai vertina pastangas mažinti rinkos neapibrėžtumą, susijusį su tuo, kas laikytina draudžiama kliūtimi mokėjimo inicijavimo paslaugų ir informavimo apie sąskaitas paslaugų teikimui. Konkrečiai tariant, pasiūlytame reglamente pateiktas neišsamus prieigos prie duomenų kliūčių sąrašas, kuris yra ilgesnis už ankstesniuose EBI dokumentuose nustatytus duomenų kliūčių sąrašus ([49]).

([42]) Žr. Antrosios mokėjimo paslaugų direktyvos 96 straipsnio 6 dalį.
([43]) Paskelbta EBI interneto svetainėje www.eba.europa.eu.
([44]) Žr. 2013 m. lapkričio 28 d. Europos Centrinio Banko reglamento (ES) Nr. 1409/2013 dėl mokėjimų statistikos (ECB/2013/43) (OL L 352, 2013 12 24, p. 18) 3 straipsnį ir I priedo 1.1 dalies 5a ir 5b lenteles, 2.4.1 dalį, 2.4.2 dalį ir III priedo 5a ir 5b lenteles.
([45]) Žr. pasiūlyto reglamento 82 straipsnį.
([46]) Žr. pasiūlyto reglamento 3 straipsnio 35 punktą ir 85 straipsnio 12 dalį.
([47]) Paskelbta EBI interneto svetainėje www.eba.europa.eu.
([48]) Žr. EBI nuomonės 33 ir 34 dalis.
([49]) Žr. pasiūlyto reglamento 44 straipsnį.

3.3.2. Tačiau reikalavimas, kad mokėjimo inicijavimo paslaugų teikėjai ir informavimo apie sąskaitas paslaugų teikėjai iš anksto užregistruotų savo kontaktinius duomenis, nėra draudžiama kliūtis, jei išankstinė registracija yra būtina, visų pirma atnaujinant „finansinių duomenų leidimo skydelį“. Kadangi tikėtina, jog mokėjimo inicijavimo paslaugų teikėjas ir informavimo apie sąskaitas paslaugų teikėjas keistųsi atnaujinta informacija su sąskaitą tvarkančiu mokėjimo paslaugų teikėju po sąveikos su tuo sąskaitą tvarkančiu mokėjimo paslaugų teikėju, t. y. kliento operacijos su sąskaitą tvarkančiu mokėjimo paslaugų teikėju metu, sąskaitą tvarkantis mokėjimo paslaugų teikėjas turėtų nustatyti tokį procesą, kuris netrukdytų klientui pasinaudoti savo teise naudotis mokėjimo inicijavimo paslaugų teikėju ir informavimo apie sąskaitas paslaugų teikėju. Todėl ECB siūlo iš dalies pakeisti atitinkamą nuostatą ([50]) taip, kad išankstinė registracija finansinių duomenų leidimo skydelyje būtų atliekama nepertraukiant kliento maršruto.

3.3.3. Be to, ECB palankiai vertina pasiūlytus pakeitimus dėl mokėjimo inicijavimo paslaugų ir informavimo apie sąskaitas paslaugų teikėjų prieigos prie jų aptarnaujamų mokėjimo sąskaitų duomenų ([51]). Tačiau duomenų apie mokėjimo paslaugas, įskaitant mokėjimo inicijavimo paslaugas ir informavimo apie sąskaitas paslaugas, rinkimas taip pat reguliuojamas pagal ECB mokėjimų statistikos reglamentą. Todėl, siekiant užtikrinti atitinkamų sistemų suderinamumą, ECB siūlo iš dalies pakeisti pasiūlytą reglamentą reikalaujant, kad EBI, glaudžiai bendradarbiaudama su ECB, parengtų TRS projektus dėl atvirosios bankininkystės, kurie turi būti pateikti kompetentingoms institucijoms.

3.3.4. ECB palankiai vertina tai, kad dėmesys skiriamas specialiosioms prieigos prie mokėjimo sąskaitų sąsajoms, nes taikomosios programos sąsaja pagrįsta prieiga yra labiausiai individualizuotas, saugiausias ir patikimiausias būdas prieigai užtikrinti. ECB atkreipia dėmesį į siūlomas įvairias tikslingas proporcingumo priemones, pavyzdžiui, pasiūlytame reglamente ([52]) numatytą pareigos užtikrinti specialiąją sąsają išimtį, kuri taikoma, pavyzdžiui, labai mažiems sąskaitą tvarkantiems mokėjimo paslaugų teikėjams arba sąskaitą tvarkantiems mokėjimo paslaugų teikėjams, naudojantiems specialų nemokėjimo paslaugomis grindžiamą verslo modelį ([53]). Šiuo atžvilgiu ECB supranta, kad jeigu sąskaitą tvarkantis mokėjimo paslaugų teikėjas pasinaudoja nukrypti nuo reikalavimo numatyti specialiąją sąsają leidžiančią nuostata, bet ne visiška nukrypti leidžiančia nuostata, kuri taikoma reikalavimui suteikti prieigą prie mokėjimo sąskaitų duomenų, jis turėtų suteikti prieigą per vieną iš kliento sąsajų pagal pasiūlytame reglamente išdėstytas nuostatas ([54]). ECB palankiai vertintų, jei pasiūlytame reglamente būtų pateiktas patikslinimas, ir siūlo sąskaitą tvarkantiems mokėjimo paslaugų teikėjams nustatyti įpareigojimą leisti susipažinti su klientų sąsajos techninę dokumentacija, taip pat suteikti testavimo priemonę. ECB taip pat siūlo reikalauti, kad EBI TĮS parengtų glaudžiai bendradarbiaudama su ECB ([55]), taip užtikrinant, kad būtų aiškiai nurodytos pasekmės, atsirandančios leidžiant pasinaudoti nukrypti leidžiančia nuostata, ir kad mokėjimo paslaugų naudotojų interesai visada būtų tinkamai apsaugoti.

3.3.5. Dėl sąsajoms taikomų reikalavimų ([56]), visų pirma veiksmingumo reikalavimų, ECB siūlo įterpti toliau nurodytus reikalavimus, kuriais siekiama pagerinti sąsajų veikimą teikiant veiksmingas ir saugias mokėjimo paslaugas: 1) papildyti minimalių funkcijų, kurios reikalingos sąsajoms pagal pasiūlytą reglamentą, sąrašą ([57]), siekiant užtikrinti galimybę trečiosios šalies mokėjimo paslaugų teikėjui ir mokėtojui nustatyti ir pasirinkti pageidaujamą mokėjimo sąskaitą tuo atveju, kai sąskaitą tvarkantis mokėjimo paslaugų teikėjas turi keletą mokėjimo sąskaitų; ir 2) pasiūlytame reglamente patikslinti informacijos, prieinamos teikiant informavimo apie sąskaitas paslaugas, apimtį ([58]) pagal analogiją su aiškiomis nuostatomis dėl mokėjimo inicijavimo paslaugų pagal pasiūlytą reglamentą ([59]). Be to, siekiant padidinti specialiųjų sąsajų suderinamumo lygį, būtų galima atsižvelgti į pramonės nustatytas specifikacijas, kurių tikslas – dar labiau suderinti Europos standartizacijos komiteto ir Tarptautinės standartizacijos organizacijos standartus ([60]), kurie nebuvo prieinami Antrosios mokėjimo paslaugų direktyvos priėmimo metu. Šį punktą būtų galima įtraukti į pasiūlyto reglamento konstatuojamąsias dalis ([61]).

([50]) Žr. pasiūlyto reglamento 44 straipsnio 1 dalies e punktą.
([51]) Žr. pasiūlyto reglamento 48 straipsnio 7 dalį.
([52]) Žr. pasiūlyto reglamento 39 straipsnį.
([53]) Žr. pasiūlyto reglamento 62 konstatuojamąją dalį.
([54]) Žr. pasiūlyto reglamento 45 straipsnį.
([55]) Žr. pasiūlyto reglamento 39 straipsnio 2 dalį.
([56]) Žr. visų pirma pasiūlyto reglamento 35 ir 36 straipsnius.
([57]) Žr. pasiūlyto reglamento 36 straipsnio 4 dalį.
([58]) Žr. pasiūlyto reglamento 36 straipsnio 3 dalį.
([59]) Žr. pasiūlyto reglamento 36 straipsnio 4 dalies a–e punktus.
([60]) Žr. pasiūlyto reglamento 35 straipsnio 3 dalį.
([61]) Žr. pasiūlyto reglamento 58 konstatuojamąją dalį.

3.3.6. ECB pritaria tam, kad būtų panaikintas anksčiau Antrojoje mokėjimo paslaugų direktyvoje nustatytas lėšų pakankamumo patvirtinimo reikalavimas, nes rinkos dalyviai juo nesinaudojo. Šiuo atžvilgiu pasiūlyto reglamento nuostatose, susijusiose su mokėjimo inicijavimo paslaugomis, pripažįstama lėšų pakankamumo patvirtinimo forma. ECB siūlo iš naujo apsvarstyti galimybę įtraukti šią nuostatą, kuri nebūtinai turi būti mokėjimo inicijavimo paslaugos elementas, tiek, kiek ji nėra grindžiama MPT įpareigojimais laikytis teisės aktų (pvz., duomenų apsauga).

3.3.7. Galiausiai ECB palankiai vertina tai, kad EBI mokėjimo įstaigų registras yra elektroninis registras, kuris yra atnaujinamas ir lengvai prieinamas EBI oficialioje interneto svetainėje, todėl naudotojams lengviau susipažinti su informacija ir jos ieškoti.

3.4. *Laikini intervenciniai EBI įgaliojimai*

3.4.1. Pagal pasiūlytą reglamentą, kai tenkinamos tam tikros sąlygos, EBI gali Sąjungoje laikinai uždrausti arba apriboti tam tikrą mokėjimo paslaugos, priemonės arba elektroninių pinigų paslaugos ar priemonės rūšį ar specifinę savybę ([62]). Taip pat numatyta, kad EBI, prieš priimdama sprendimą imtis veiksmų pagal pasiūlytą reglamentą, informuos kompetentingas institucijas apie siūlomą veiksmą. Atsižvelgdamas į ECB priežiūros kompetenciją, kuri apima mokėjimo sistemas, mokėjimo priemones (kurios yra mokėjimo sistemų sudedamoji dalis), mokėjimo schemas ir mokėjimo susitarimus ([63]), ECB siūlo iš dalies pakeisti pasiūlytą reglamentą ir į jį įtraukti reikalavimą konsultuotis su ECB dėl bet kurio numatyto sprendimo.

3.5. *Autentiškumo patvirtinimo, ryšių ir sandorių stebėsenos mechanizmų TRS*

3.5.1. Remiantis pasiūlytu reglamentu, galima teigti, kad EBI turi parengti TRS projektus, susijusius su griežto klientų autentiškumo patvirtinimo reikalavimais, sandorių stebėsenos mechanizmų techniniais reikalavimais ir sąskaitą tvarkančių mokėjimo paslaugų teikėjų, mokėjimo inicijavimo paslaugų teikėjų, informavimo apie sąskaitas paslaugų teikėjų, mokėtojų, gavėjų ir kitų mokėjimo paslaugų teikėjų bendrų ir saugių atvirųjų ryšių standartų reikalavimais, skirtais identifikavimui, autentiškumo patvirtinimui, pranešimui ir informavimui, taip pat saugumo priemonių įgyvendinimui ([64]). Gali būti naudinga nurodyti konkrečią šių TRS projektų taikymo sritį tiek, kiek ji susijusi su bendrų ir saugių atvirųjų ryšių standartų reikalavimais, atsižvelgiant į tai, kad pasiūlytame reglamente tiesiogiai įtvirtintos įvairios nuostatos. Atsižvelgiant į ECB priežiūros kompetenciją ir tvirtą ECB ir EBI bendradarbiavimą mokėjimų ir sukčiavimo srityse, ECB siūlo, kad EBI, glaudžiai bendradarbiaudama su ECB, turėtų parengti TRS projektus.

4. **Užsienio valiutos valdymo procedūros**

4.1. Pasiūlytu reglamentu siekiama užtikrinti valiutos perskaičiavimo mokesčių palyginamumą ([65]). Šiuo klausimu pasiūlytame reglamente numatyta, kad nustatyti valiutos perskaičiavimo mokesčiai už kredito pervedimus ir pinigų perlaidas, atliekamus Sąjungoje ir iš Sąjungos į trečiąją šalį, turėtų būti išreikšti tokiu pačiu būdu, t. y. kaip procentinis dydis, pagrįstas naujausiais turimais baziniais euro ir užsienio valiutos keitimo kursais, kuriuos paskelbė ECB arba atitinkamas centrinis bankas. Be to, pasiūlytame reglamente nustatyta, kad tais atvejais, kai daroma nuoroda į „mokesčius“, ši sąvoka, kai tinkama, taip pat turėtų apimti „valiutos perskaičiavimo“ mokesčius.

([62]) Žr. pasiūlyto reglamento 104 straipsnio 4 dalį.
([63]) Žr. 2021 m. lapkričio mėn. peržiūrėtus ir konsoliduotus Eurosistemos elektroninių mokėjimo priemonių, schemų ir taisyklių priežiūros pagrindus, su kuriais galima susipažinti ECB interneto svetainėje www.ecb.europa.eu.
([64]) Žr. pasiūlyto reglamento 89 straipsnį.
([65]) Žr. pasiūlyto reglamento 50 konstatuojamąją dalį ir 13 straipsnio 1 dalies f punktą.

4.2. Kaip anksčiau nurodė ECB ([66]), nuo 1998 m. ECB skelbia užsienio valiutos ir euro keitimo kursus, remdamasis ECB valdančiosios tarybos 1998 m. patvirtinta ir vėliau 2015 m. iš dalies pakeista tvarka ([67]) (toliau – užsienio valiutos ir euro keitimo kursų tvarka). Skelbiami užsienio valiutos ir euro keitimo kursai yra viešoji gėrybė, prieinama pavieniams piliečiams ir institucijoms ([68]), ir juos naudoja platus institucijų ratas. Užsienio valiutos ir euro keitimo kursų tvarka siekiama išsaugoti užsienio valiutos ir euro keitimo kursų teisingumą (1) atgrasant nuo jų naudojimo sandoriams ir (2) ribojant jų naudojimą tik orientaciniais tikslais. Primygtinai raginama nenaudoti euro ir užsienio valiutų santykių sandoriams, šie santykiai skelbiami tik informaciniais tikslais ([69]). Šiuo požiūriu užsienio valiutos ir euro keitimo kursų tvarka siekiama dar aiškiau atskirti užsienio valiutos ir euro valiutų santykius ir sandoriams skirtus užsienio valiutų keitimo kursų lyginamuosius indeksus.

4.3. Pasiūlytame reglamente esanti nuoroda į pagrindinį užsienio valiutos ir euro keitimo kursą gali sukurti paskatas daliai rinkos dalyvių prekiauti šiais užsienio valiutos ir euro keitimo kursais, o tai prieštarautų užsienio valiutos ir euro keitimo kursų tikslams. Todėl ECB rekomenduoja pašalinti pasiūlytame reglamente esančią nuorodą į pagrindinį užsienio valiutos ir euro keitimo kursą arba užsienio valiutos keitimo kursą, kurį paskelbė atitinkamas centrinis bankas ([70]), ir pakeisti atitinkama nuoroda į užsienio valiutos lyginamąjį indeksą, kuris patenka į Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/1011 ([71]) taikymo sritį ir kuris gali būti naudojamas valiutos keitimo mokesčių kontekste. Tokių lyginamųjų indeksų tikslumas ir teisingumas, užtikrinamas Reglamente (ES) 2016/1011 nustatyta lyginamųjų indeksų administravimo tvarka, saugo MPT ir valiutos keitimo paslaugas teikiančių šalių klientų interesus.

5. **Su banknotais susiję aspektai**

5.1. *Galimybė gauti grynųjų pinigų mažmeninės prekybos parduotuvėse (neperkant)*

5.1.1. ECB supranta, kad pasiūlytas reglamentas netaikomas paslaugoms, kai grynieji pinigai perduodami mažmeninės prekybos parduotuvėse gavus aiškų mokėjimo paslaugų naudotojo prašymą, tačiau nepriklausomai nuo to, ar vykdoma kokia nors mokėjimo operacija, ir nereikalaujant pirkti prekių ir paslaugų ([72]). Be to, pagal pasiūlytą direktyvą mažmeninės prekybos parduotuvėse leidžiama teikti grynuosius pinigus nepriklausomai nuo to, ar perkamos kokios nors prekės, tačiau numatyta vienos operacijos viršutinė riba, lygi 50 EUR ([73]).

5.1.2. ECB nėra visiškai aišku, kokiu pagrindu remiantis buvo pasirinkta 50 EUR riba. Ši riba visų pirma atspindi žemiausią ribą, kuri nurodyta prie pasiūlytų teisės aktų pridėtame poveikio vertinime ([74]). Tokia riba gali trukdyti teikti šias paslaugas, palyginti su grynųjų pinigų grąžinimo paslaugų, kurios paprastai leidžia išsiimti didesnę sumą, teikimu.

([66]) Žr. 2021 m. sausio 25 d. Europos Centrinio Banko nuomonę CON/2021/3 dėl pasiūlymo dėl reglamento dėl tarptautinių mokėjimų Sąjungoje (OL C 65, 2021 2 25, p. 4)

([67]) Žr. ECB Orientacinių euro ir užsienio valiutų santykių nustatymo ir skelbimo tvarką, paskelbtą ECB interneto svetainėje www.ecb.europa.eu.

([68]) Žr. 2015 m. gruodžio 7 d. ECB pranešimą spaudai „ECB keičia orientacinių euro ir užsienio valiutų santykių skelbimo tvarką“, paskelbtą ECB interneto svetainėje www.ecb.europa.eu.

([69]) Orientacinių euro ir užsienio valiutų santykių nustatymo ir skelbimo tvarkoje tiesiogiai nurodoma, kad „terminas „orientacinis kursas“ reiškia valiutos keitimo kursą, kuris nei tiesiogiai, nei netiesiogiai (kaip lyginamasis kursas) nėra skirtas taikyti rinkos operacijose. Šių orientacinių kursų paskirtis tik informacinė“.

([70]) Žr. pasiūlyto reglamento 50 konstatuojamąją dalį, 5 straipsnio 2 dalį, 7 straipsnį, 13 straipsnio 1 dalies f punktą, 20 straipsnio c punkto v papunktį ir 24 straipsnio b punktą.

([71]) 2016 m. birželio 8 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/1011 dėl indeksų, kurie kaip lyginamieji indeksai naudojami finansinėse priemonėse ir finansinėse sutartyse arba siekiant įvertinti investicinių fondų veiklos rezultatus, kuriuo iš dalies keičiami direktyvos 2008/48/EB ir 2014/17/ES bei Reglamentas (ES) Nr. 596/2014 (OL L 171, 2016 6 29, p. 1). Taip pat žr. 2021 m. sausio 25 d. Europos Centrinio Banko nuomonę CON/2021/3 dėl pasiūlymo dėl reglamento dėl tarptautinių mokėjimų Sąjungoje (OL C 65, 2021 2 25, p. 4)

([72]) Žr. pasiūlyto reglamento 2 straipsnio 2 dalies e punktą.

([73]) Žr. pasiūlytos direktyvos 37 straipsnio 1 dalies b punktą.

([74]) Žr. prie pasiūlytų teisės aktų pridėto poveikio vertinimo 9 priedo 3 skirsnį.

5.1.3. Reikia patikslinti tvarką, taikomą grynųjų pinigų išdavimo paslaugoms mažmeninės prekybos parduotuvėse neperkant ir viršijant 50 EUR ribą. Visų pirma reikėtų patikslinti šiuos aspektus: (1) ar reikalavimai grynųjų pinigų išdavimo paslaugų teikimui būtų taikomi MPT, kurie sudaro sutartimi įformintus susitarimus su prekybininkais dėl grynųjų pinigų išėmimo operacijų, ir (2) ar šie prekybininkai turėtų būti vertinami kaip MPT tarpininkai tuo atveju, kai jie dalyvauja teikiant grynųjų pinigų išdavimo paslaugas tik tiek, kiek jie fiziškai platina grynuosius pinigus MPT vardu. Šie patikslinimai taip pat yra svarbūs atsižvelgiant į nuostatas dėl euro banknotų, kuriuos MPT vardu prekybininkai platina vartotojams, autentiškumo ir tinkamumo apyvartai rankinio patikrinimo ([75]). Taip pat reikėtų patikslinti, ar šios grynųjų pinigų teikimo paslaugos mažmeninės prekybos parduotuvėse neperkant ir viršijant 50 EUR ribą turėtų būti apibūdinamos kaip viena iš pasiūlytame reglamente išvardytų mokėjimo paslaugų ([76]), ar reikėtų nustatyti *ad hoc* mokėjimo paslaugą. Pirmiau išdėstytos aplinkybės dėl grynųjų pinigų išėmimo mažmeninės prekybos parduotuvėse viršijant 50 EUR *mutatis mutandis* turėtų būti taikomos grynųjų pinigų įnešimui mažmeninės prekybos parduotuvėse.

5.2. *Nepriklausomi bankomatų operatoriai*

5.2.1. Siekiant užtikrinti tinkamą galimybę gauti grynųjų pinigų ir papildyti tradicines grynųjų pinigų gavimo vietas, t. y. kredito įstaigų valdomą bankomatų tinklą, nepriklausomiems bankomatų operatoriams toliau neturėtų būti taikomas pasiūlytas reglamentas tiek, kiek jie neaptarnauja mokėjimo sąskaitos arba teikia papildomą pasiūlytame reglamente išvardytą mokėjimo paslaugą ([77]). Tačiau ECB supranta, kad nepriklausomus bankomatų operatorius gali prireikti vertinti atsargiau priežiūros ir pranešimų teikimo požiūriu, taip sudarant sąlygas nepriklausomų bankomatų operatorių veiklos priežiūrą vykdyti NKI.

5.2.2. Be to, siekiant išvengti abejonių, nepriklausomi bankomatų operatoriai laikomi MPT (kuriems netaikomi veiklos leidimo išdavimo reikalavimai), kuriems pagal Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1338/2001 ([78]) taikomos priemonės, būtinos euro apsaugai nuo padirbinėjimo, taip pat kitos MPT taikytinos priemonės (pvz., kovos su pinigų plovimu sistema).

5.3. *Grynųjų pinigų pervežimo bendrovės ir pinigų valdymo bendrovės*

5.3.1. Pasiūlytuose teisės aktuose aiškiai nenustatyta, kad grynųjų pinigų pervežimo bendrovės nepatenka į jų taikymo sritį, kai tokia taikymo išimtis numatyta Antrojoje mokėjimo paslaugų direktyvoje ([79]).

5.3.2. Kadangi dauguma grynųjų pinigų pervežimo bendrovių ir pinigų valdymo bendrovių neturi mokėjimo įstaigos licencijos, jų galimas registravimasis mokėjimo įstaigomis galėtų daryti poveikį grynųjų pinigų pervežimo bendrovių ir pinigų valdymo bendrovių sektoriui ir šių bendrovių vykdomai veiklai. Atsižvelgdamas į tai, kad nėra jokių papildomų nuostatų, susijusių su grynųjų pinigų pervežimo bendrovių ir pinigų valdymo bendrovių veikla, ECB supranta, kad pasiūlyti teisės aktai tokioms paslaugoms netaikomi. Vis dėlto siekiant geriau paaiškinti pasiūlytų teisės aktų taikymą asmenims, ECB siūlo pasiūlytoje direktyvoje išlaikyti Antrojoje mokėjimo paslaugų direktyvoje numatytą išimtį banknotų ir monetų profesionaliam fiziniam transportavimui, įskaitant jų surinkimą, tvarkymą ir pristatymą.

6. **Apibrėžtys ir kitos nuostatos**

6.1.1. ECB pritaria tam tikrų pasiūlytuose teisės aktuose nustatytų terminų apibrėžčiai, taip pat tam tikrų terminų, kurie jau apibrėžti Antrojoje mokėjimo paslaugų direktyvoje, patikslinimui ([80]). Tuo pat metu reikėtų peržiūrėti elektroninių pinigų paslaugų apibrėžtį ir į ją įtraukti galimybę išsiimti ir sugrąžinti elektroninius pinigus, tačiau tik tokią šių pinigų dalį, kuri nėra susijusi su pačia mokėjimo operacija.

([75]) 2010 m. rugsėjo 16 d. Europos Centrinio Banko sprendimas ECB/2010/14 dėl eurų banknotų autentiškumo ir tinkamumo apyvartai tikrinimo bei pakartotinio išleidimo į apyvartą (OL L 267, 2010 10 9, p. 1).

([76]) Žr. pasiūlyto reglamento 1 priedą.

([77]) Žr. pasiūlyto reglamento 1 priedą.

([78]) Žr. 2001 m. birželio 28 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 1338/2001, nustatančio priemones, būtinas euro apsaugai nuo padirbinėjimo (OL L 181, 2001 7 4, p. 6), 6 straipsnį.

([79]) Žr. Antrosios mokėjimo paslaugų direktyvos 3 straipsnio c punktą.

([80]) Pavyzdžiui, įtraukiant įgaliojimų apibrėžtį paaiškinamas skirtumas tarp tiesioginio debeto ir momentinių mokėjimų sąveikos taške, t. y. fizinėje prekybos vietoje ir e. prekybos vietoje.

6.1.2. Be to, Sąjungos teisės aktų leidėjas gali norėti apsvarstyti galimybę įtvirtinti nuostatą, pagal kurią mokėtojui ir gavėjui suteikiamos teisės ir nustatomi įpareigojimai, kurie būtų proporcingi jų funkcijoms tvarkant kredito pervedimus.

6.1.3. ECB palankiai vertina sąvokos „momentinis kredito pervedimas“ apibrėžtį, kurią vis dėlto būtų naudinga papildomai suderinti su Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 260/2012 ([81]) 2 straipsnio 1a dalies punkte pateikta apibrėžtimi. Be to, ECB palankiai vertintų papildomą paaiškinimą, kaip praktiškai atskirti „momentinius kredito pervedimus“ nuo kitų kredito pervedimų ir jų atitinkamų sąlygų. Labai svarbu, kad MPT užtikrintų, jog mokėjimo paslaugų naudotojai visada žinotų, ar jie inicijuoja momentinį kredito pervedimą, taip padėdami mokėjimo paslaugų naudotojams šiuos pervedimus atskirti nuo kitų kredito pervedimų.

6.1.4. ECB tvirtai remia pasiūlyto reglamento nuostatą, kad MPT į mokėjimo sąskaitos išrašus įtrauktų informaciją, reikalingą vienareikšmiškai nustatyti gavėją, įskaitant gavėjo prekybinį pavadinimą ([82]). Šiuo atžvilgiu reikėtų įtraukti pakeitimą, nustatantį, kad mokėjimo nurodymo gavimo data turėtų būti patikslinta, kad tuo atveju, kai nurašymo iš sąskaitos data skiriasi nuo mokėjimo nurodymo gavimo datos, mokėtojui būtų pateiktos abi datos. Galiausiai dėl poreikio užtikrinti naujų mokėjimo priemonių, kurios pamažu naudojamos vis platesniu mastu, ECB siūlo Sąjungos teisės aktų leidėjui apsvarstyti papildomus atvejus, kai pasiūlytas reglamentas apsiribotų tik kortelėmis grindžiamomis mokėjimo operacijomis. Pavyzdžiui, pagal dabartinę pasiūlyto reglamento formuluotę ([83]) numatyta, kad mechanizmas, kurį taikant mokėtojo MPT gali blokuoti lėšų sumą mokėtojo mokėjimo sąskaitoje, kuri yra proporcinga mokėjimo operacijų sumai, kurios pagrįstai tikisi mokėtojas (kai mokėtojas davė savo sutikimą blokuoti tą sumą), taikomas tik kortelėmis grindžiamomis mokėjimo operacijomis. ECB mato poreikį patikslinti šio reikalavimo formuluotę ir nustatyti papildomus reikalavimus, kurie apimtų atvejus, kai mokėjimo priemonė yra ne kortelė, bet kita mokėjimo priemonė. Todėl ECB palankiai vertintų pasiūlyto reglamento pakeitimus, kuriais siekiama užtikrinti, kad jo reikalavimai taip pat būtų taikomi mokėjimo priemonėms, išskyrus korteles, atsižvelgiant į mokėjimo būdų raidą.

Tais atvejais, kai ECB rekomenduoja iš dalies keisti pasiūlytą reglamentą, konkretūs redagavimo pasiūlymai kartu su aiškinamuoju tekstu pateikiami techniniame darbo dokumente. Techninis darbo dokumentas anglų kalba paskelbtas interneto svetainėje „EUR-Lex“.

Priimta Frankfurte prie Maino 2024 m. balandžio 30 d.

ECB Pirmininkė
Christine LAGARDE

([81]) 2012 m. kovo 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 260/2012, kuriuo nustatomi kredito pervedimų ir tiesioginio debeto operacijų eurais techniniai ir komerciniai reikalavimai ir iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 924/2009 (OL L 94, 2012 3 30, p. 22).

([82]) Žr. pasiūlyto reglamento 16 straipsnį. Peržengdamas pasiūlytų teisės aktų taikymo sritį, Sąjungos teisės aktų leidėjas gali norėti apsvarstyti būdus, kaip užtikrinti, kad prekybininkai savo MPT pateiktų savo prekybinį pavadinimą ir prekybos vietą ir būtų atsakingi už šios informacijos atnaujinimą.

([83]) Žr. pasiūlyto reglamento 61 straipsnį.